

AL·LEGACIONS DEL CERCLE DE SALUT EN EL TRÀMIT D'INFORMACIÓ PÚBLICA DE L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE L'AGÈNCIA D'ATENCIÓ INTEGRADA SOCIAL I SANITÀRIA DE CATALUNYA

La Junta Directiva del Cercle de Salut, en data 14 d'agost proppassat, ha presentat al secretari general del Departament de Drets Socials un escrit d'al·legacions en el tràmit d'informació pública de l'Avantprojecte de Llei de l'Agència d'Atenció Integrada Social i Sanitària de Catalunya (AGAISS-Cat) (Edicte de 9 de juliol de 2023, publicat al DOGC núm. 8964, de 24.07.2023).

En l'esmentat escrit, a manera de consideració general, la Junta del Cercle de Salut posa de manifest l'encert d'aquesta iniciativa, coincidint amb el Departament de Drets Socials en la necessitat d'impulsar l'aprovació de l'Avantprojecte de Llei de l'Agència d'Atenció Integrada Social i Sanitària de Catalunya (AGAISS-Cat), així com la seva tramitació pel Parlament de Catalunya, amb l'objectiu de dotar els sistemes de salut i de serveis socials del país d'un instrument que ha de permetre garantir una atenció integrada de les persones amb necessitats sanitàries i socials concurrents.

En aquest sentit, la Junta Directiva del Cercle de Salut convé en què es tracta d'una iniciativa legislativa inajornable, davant l'exigència de donar una resposta adequada a l'eclosió demogràfica de les persones grans que suposa l'augment progressiu de l'expectativa de vida i la cronificació creixent de les malalties, així com també a les necessitats sanitàries i socials concurrents de les persones amb discapacitats o malalties derivades de la salut mental, una exigència que s'ha posat de manifest d'una manera més contundent encara amb ocasió de la recent pandèmia de la COVID-19.

A aquest efecte, es crea l'AGAISS-Cat, un instrument idoni, en línies generals, per fer més resolutius els sistemes de salut i social de Catalunya davant els reptes del present i del futur.

No obstant això, en l'escrit d'al·legacions es posa de manifest que, el parer de la Junta del Cercle, **la redacció proposada no garanteix els recursos necessaris per fer efectius els seus objectius. D'aquí la necessitat d'incorporar en els pressupostos de l'AGAISS-Cat les consignacions adequades i suficients per dur a terme totes les actuacions relatives a l'atenció integrada de les persones amb necessitats sanitàries i socials concurrents, mitjançant el sistema de salut i de serveis socials de Catalunya, amb una forta implicació dels ens locals de Catalunya.**

A més d'aquesta consideració de caràcter general, la Junta Directiva del Cercle de Salut ha proposat les esmenes rellevants al text articulat de l'Avantprojecte de llei que ens ocupa:

1. Títol

A aquest respecte, la Junta del Cercle de Salut entén que **la denominació de l'ens que crea l'Avantprojecte de llei objecte d'al·legacions ha de venir determinat pel pes relatiu del cost dels serveis sanitaris i socials que ha d'afrontar**, tot sostenint que si el pes relatiu del cost dels serveis sanitaris és més rellevant en el seu conjunt que el pes relatiu del cost dels serveis socials, l'ens de referència s'ha de denominar "*Agència d'Atenció Integrada Sanitària i Social de Catalunya*" i, contràriament, si el pes relatiu del cost de les prestacions socials és superior en el seu conjunt al pes relatiu del cost de les prestacions sanitàries, l'ens reiterat s'ha de denominar "*Agència d'Atenció Integrada Social i Sanitària de Catalunya*".

D'acord amb aquest criteri, s'han de modificar, si escau, l'article 1.1 i els restants preceptes de l'Avantprojecte de llei en els quals s'inclou la denominació íntegra de l'ens de referència. Igualment, en tots els preceptes de l'Avantprojecte de Llei en els quals es citen els serveis socials i sanitaris, uns i altres serveis s'han d'esmentar seguint l'ordre que resulti del criteri exposat.

2. Adscripció

Contràriament a allò que preveu l'article 1.3 de l'Avantprojecte de llei, precepte segons el qual "*L'AGAISS-Cat s'adscriu de manera alterna, i per un període de quatre anys, als departaments competents en matèria de serveis socials i en matèria de salut.*", la Junta del Cercle de Salut proposa l'adscripció d'aquesta entitat al **Departament de la Presidència**.

En aquest sentit, hom pensa que el caràcter transversal de l'AGAISS-Cat en relació als departaments competents en matèria de salut, de serveis socials, d'educació, de finances i de treball, entre d'altres, aconsella la seva adscripció al Departament de la Presidència. Igualment, així ho aconsella la conveniència d'evitar la disfuncionalitat institucional i organitzativa que suposa l'alternança periòdica en l'adscripció de l'Agència als Departaments de Salut i de Drets Socials, amb la substitució alternativa de la presidència i la vicepresidència primera del Consell Rector que estableixen els articles 9 i 10 i concordants.

3. Prioritats d'actuació

A l'article 3.1, paràgraf segon de l'Avantprojecte de llei, estableix en el cas que les persones requereixin un ingrés a centres residencials, *l'atenció sanitària la presti el sistema públic de salut, a fi d'oferir, juntament amb la xarxa de serveis socials públics, una atenció integrada ...*" a aquestes persones.

Per tal d'evitar una interpretació restrictiva d'aquest incís, la Junta del Cercle de Salut ha proposat que en aquests casos, "*l'atenció **primària de salut i comunitària** la presti el **Sistema Sanitari Integral d'Utilització Pública de Catalunya, a través dels centres d'atenció primària i els altres centres i serveis que sigui menester inclosos en la xarxa de centres i serveis d'àmbit comunitari d'utilització pública de Catalunya, amb els quals l'AGAISS-Cat ha de formalitzar a aquest efecte els pertinents concerts, convenis, encàrrecs de gestió o qualsevol altra forma de gestió admesa en dret amb entitats públiques o privades d'acord amb l'article 5.1.b), a fi d'oferir,***

*juntament amb la xarxa de serveis socials **finançats públicament**, una atenció integrada ...” a aquestes persones.*

A aquest efecte, la junta Directiva del Cercle de Salut entén, com no pot ser d'una altra manera, que el sistema de salut de Catalunya no és altre, d'acord amb el Capítol IV del Títol IV de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'Ordenació Sanitària de Catalunya, que el *Sistema Sanitari Integral d'Utilització Pública de Catalunya*, el qual integra tots els centres i serveis sanitaris finançats públicament qualsevol que en sigui la titularitat pública o privada i, **d'entre aquests centres i serveis, els que han de prestar l'atenció primària de salut i comunitària de les persones institucionalitzades en centres residencials o que hi requereixen un ingrés han de ser els centres d'atenció primària i comunitària i els altres centres i serveis que sigui menester inclosos en la xarxa de centres i serveis d'àmbit comunitari d'utilització pública de Catalunya amb els quals l'AGAISS-Cat ha de formalitzar a aquest efecte els pertinents concerts, convenis, encàrrecs de gestió o qualsevol altra forma de gestió admesa en dret amb entitats públiques o privades d'acord amb l'article 5.1.b) de l'Avantprojecte de Llei**, per tal de garantir l'adequat finançament de les dites prestacions, tot plegat amb la finalitat d'oferir, juntament amb la xarxa de serveis socials finançats públicament, una atenció integrada de qualitat a les necessitats sanitàries i socials concurrents d'aquestes persones.

4. Funcions

Així mateix, a l'article 4, relatiu a les funcions de l'AGAISS-Cat es proposa afegir un nou epígraf (entre l'epígraf j), amb la redacció següent: ***“j) Assistir i donar suport a les administracions, les institucions, els agents socials i econòmics, les corporacions professionals i les societats científiques vinculats als sectors sanitari i social, i la societat civil, en general, en relació a les matèries que són competència de l'Agència.”***

De la mateixa manera que l'Avantprojecte de Llei preveu que les administracions, les institucions i els agents socials i econòmics, les corporacions professionals, les societats científiques dels sectors social i sanitari i la societat en general han de participar en l'elaboració del Pla Estratègic de l'AGAISS-Cat (art. 7.2) i molts d'ells integren el Consell de Direcció de l'Agència (art. 12), la Junta Directiva del Cercle de Salut entén que és convenient que l'AGAISS-Cat incorpori entre les seves funcions l'assistència i suport a les administracions, institucions i agents dels sectors sanitari i social que s'esmenten, d'acord amb els principis de cooperació i col·laboració institucional, i per tal de generar sinèrgies entre aquestes administracions i agents i la mateixa Agència.

5. Consell de Direcció

Igualment, la Junta Directiva del Cercle de Salut proposa una modificació de la composició del Consell de Direcció de l'AGAISS-Cat, atribuint la presidència a la persona que ocupi la conselleria del Departament de la Presidència i ampliant-ne la composició de vint-i-dos (22) a vint-i-sis (26) membres, tot reduint de quatre (4) a tres (3) les vocalies en representació dels departaments competents en matèria de salut i de serveis socials i incorporant dues (2) vocalies en

representació de les organitzacions empresarials més representatives dels àmbits sanitari i social i dues (2) vocalies en representació de les organitzacions sindicals més representatives d'aquests àmbits, i tres (3) vocalies en representació de les corporacions professionals de metges, infermeres i treballadors socials de Catalunya.

Des de la Junta Directiva del Cercle de Salut entenem que els agents socials dels àmbits sanitari i social (organitzacions empresarials i organitzacions sindicals més representatives) s'han d'incorporar necessàriament al Consell de Direcció de l'AGAISS-Cat, en congruència amb el fet que també formen part del Consell de Direcció del Servei Català de la Salut i del Consell General de Serveis Socials. La minoració de les vocalies corresponents als departaments de l'Administració de la Generalitat respon a criteris de ponderació de la representació de les restants entitats i agents implicats en l'àrea d'actuació pública que ens ocupa i en criteris d'operativitat i eficàcia.

6. Òrgans consultius i de participació

Pel que fa als òrgans consultius i de participació de l'AGAISS-Cat, l'òrgan al·legant proposa la substitució de l'òrgan consultiu específic sobre ètica en atenció integrada a què es refereix l'article 14.1 de l'Avantprojecte de Llei pel Consell de Bioètica de Catalunya i la Comissió d'Ètica dels Serveis Socials de Catalunya, que han de realitzar aquestes funcions per mitjà de la seva la Comissió d'Enllaç.

Atès que ja existeixen el *Comitè Consultiu de Bioètica de Catalunya* i el *Comitè d'Ètica dels Serveis Socials de Catalunya*, creats l'any 2005 i 2010, respectivament, amb una àmplia doctrina i una dilatada experiència en aquestes matèries, que compta amb una Comissió d'Enllaç, sembla innecessari crear un nou òrgan consultiu específic per a l'AGAISS-Cat, per raons òbvies d'eficàcia, eficiència i operativitat.

7. Pressupost

Congruentment amb l'exposat en l'apartat primer, l'òrgan al·legant igualment proposa la incorporació d'un nou precepte, l'article 18.2 de l'Avantprojecte de Llei, amb la redacció següent:

***“18.2 El pressupost de l'AGAISS-Cat ha d'incorporar les consignacions adequades i suficients per a l'exercici de les funcions que l'Agència té encomanades i, en especial, per a l'execució de les funcions relatives a l'atenció integrada de les persones amb necessitats sanitàries i socials concurrents a través dels centres, serveis i establiments del Sistema Sanitari Integral d'Utilització Pública de Catalunya i dels centres de la xarxa de serveis socials finançats públicament, en virtut dels pertinents concerts, convenis, encàrrecs de gestió o qualsevol altra forma de gestió admesa en dret amb entitats públiques o privades a què es refereix l'article 5.1.b), així com també a través dels dispositius de titularitat dels ens locals de Catalunya en virtut de qualsevol de les tècniques a què fa referència l'article 5.1.c).*”**

La incorporació d'aquest precepte té una importància cabdal per a l'eficàcia de l'AGAISS-Cat en el desenvolupament de les seves funcions, sense el qual la Junta Directiva del Cercle de Salut dubta de l'efectivitat d'aquesta iniciativa legislativa.

8. Mecanismes d'estabilització laboral de determinat personal amb vincle laboral amb els ens locals

Al mateix temps, la Junta Directiva del Cercle de Salut entén que cal estabilitzar les relacions de treball de determinat personal que executa **les funcions de l'Administració de la Generalitat en matèria de serveis socials delegades o atribuïdes als ens locals per mitjà de qualsevol dels instruments a què es refereix l'article 5.1.c)** formalitzats consecutivament i/o amb caràcter estable en el temps, incorporant a aquest efecte una nova disposició addicional (la segona) en l'Avantprojecte de llei que ens ocupa en els termes següents:

“Disposició addicional segona

Mecanismes d'estabilització laboral de determinat personal que manté un vincle laboral amb els ens locals

L'Administració de la Generalitat i els ens locals de Catalunya han d'incorporar en els instruments a què fa referència l'article 5.1.b) que es formalitzin consecutivament i/o tinguin un caràcter estable en el temps els mecanismes precisos que permetin l'estabilització de les relacions de treball de les persones que executen els serveis que en constitueixen l'objecte i mantenen un vincle laboral amb els ens locals.”

9. Paper dels ens locals en relació amb l'atenció integrada sanitària i social

Finalment, la Junta Directiva del Cercle de Salut fa palesa **la necessitat que els ens locals de Catalunya tinguin un paper central en relació amb l'atenció integrada sanitària i social, tant pel que fa a la planificació com a l'execució de les funcions encomanades a l'AGAISS-Cat.** En aquest sentit, congruentment amb el rol preeminent que la legislació sobre règim local els atribueix en aquesta matèria, els ens locals han de coadjuvar necessàriament d'una manera rellevant, des del Consell de Direcció, en el desenvolupament de totes les funcions de l'Agència i, **en especial, en la planificació, l'avaluació i el control, així com en l'execució dels serveis i prestacions relatius a l'atenció integrada sanitària i social, a través de qualsevol de les tècniques que estableix l'article 5.1.c)**, tot plegat fruit d'una voluntat del Govern de la Generalitat d'implicar estretament aquesta esfera de l'Administració en la governança i la gestió de l'àrea d'activitat pública que ens ocupa, i que ha d'anar acompanyada dels recursos necessaris per fer-la realitat sense gravar en major mesura el finançament dels ens locals, ja prou ajustat i compromès per les necessitats creixents de la ciutadania.